

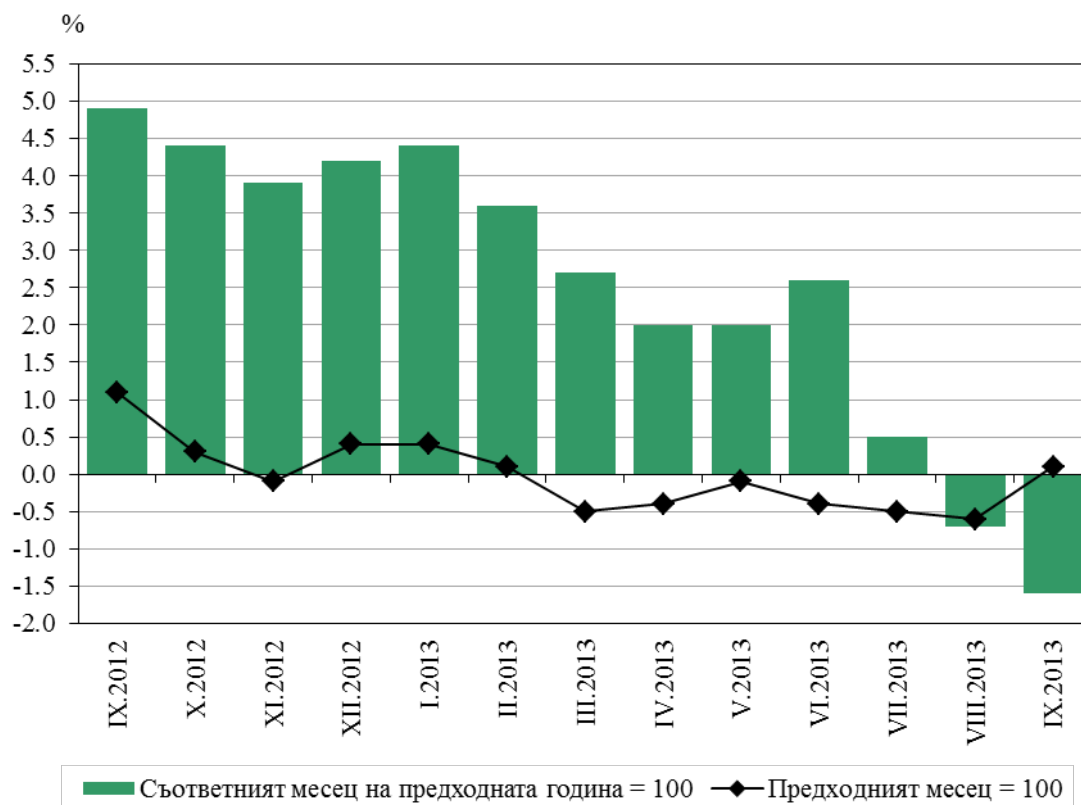
ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА СЕПТЕМВРИ 2013 ГОДИНА

Индекс на потребителските цени (ИПЦ)

Индексът на потребителските цени за септември 2013 г. спрямо август 2013 г. е 100.1%, т.е. месечната инфлация е 0.1%. Инфлацията от началото на годината (септември 2013 г. спрямо декември 2012 г.) е минус 2.1%, а годишната инфлация за септември 2013 г. спрямо септември 2012 г. е минус 1.6% (фиг. 1, табл. 1 от приложението).

Средногодишната инфлация за периода октомври 2012 - септември 2013 г. спрямо периода октомври 2011 - септември 2012 г. е 2.3%.

Фиг. 1. Инфлация, измерена чрез ИПЦ, по месеци

През септември 2013 г. спрямо предходния месец цените на стоките и услугите в потребителските групи са се променили, както следва:

- хранителни продукти и безалкохолни напитки - увеличение с 1.1%;
- алкохолни напитки и тютюневи изделия - цените остават на равнището от миналия месец;
- облекло и обувки - намаление с 0.1%;
- жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива - цените остават на равнището от миналия месец;

- жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома - намаление с 0.2%;
- здравеопазване - намаление с 0.2%;
- транспорт - увеличение с 0.3%;
- съобщения - увеличение с 0.1%;
- развлечения и култура - намаление с 5.9%;
- образование - увеличение с 0.5%;
- ресторанти и хотели - намаление с 0.7%;
- разнообразни стоки и услуги - цените остават на равнището от миналия месец.

През септември 2013 г. са се увеличили цените на следните хранителни продукти: ориз - с 1.1%, хляб „Добруджа“ - с 0.7%, свинско месо - с 1.8%, мляно месо (кайма) - с 0.7%, риба (прясна и замразена) - с 0.3%, кисели млека - с 0.4%, яйца - с 2.3%, сирене - с 0.6%, кашкавал - с 0.7%, млечни масла - с 0.2%, домати - с 26.4%, краставици - с 28.6%, зеле - с 1.0%, цитрусови и южни плодове - с 1.2%, зрял боб и леща - съответно с 5.2 и 0.4%, плодови и зеленчукови сокове - с 0.6%, вина - с 0.5%, кафе - с 0.8%, и други.

През месеца са се намалили цените на следните хранителни продукти: брашно - с 3.2%, бял хляб - с 0.1%, месо от домашни птици - с 0.6%, пресни млека - с 0.9%, слънчогледово олио - с 6.8%, пипер - с 5.4%, зрял лук - със 7.5%, моркови - с 5.3%, зрял чесън - с 1.1%, ябълки - с 15.7%, захар - с 0.9%, оцет - с 0.4%, безалкохолни напитки - с 1.9%, бира - с 0.4%, и други.

През септември 2013 г. в групите на нехранителните стоки и услугите са се увеличили цените на: водоснабдяване - с 0.1%, услуги за текущ ремонт и поддържане на жилище - с 0.3%, газообразни горива за битови нужди - с 3.0%, въглища - с 0.3%, готварски печки - с 0.7%, автомобилен бензин А98Н - с 0.4%, автомобилен бензин А95Н - с 0.1%, газ пропан-бутан за ЛТС - с 4.8%, услуги за поддържане и ремонт на ЛТС - с 0.4%, фотографски услуги - с 2.1%, градинарство и цветарство - с 1.2%, вестници - с 1.5%, козметични продукти - с 1.3%, и други.

През разглеждания месец в групите на нехранителните стоки и услугите е регистрирано намаление при: обувки - с 0.2%, материали за ремонт и поддържане на жилище - с 0.3%, климатични инсталации - с 1.7%, телевизионни приемници - с 0.6%, автомобили - с 1.0%, комплексни услуги за почивка и туристически пътувания - с 18.8%, услуги по краткосрочно настаняване - с 11.6%, ресторанти и кафенета - с 0.3%, продукти за лична хигиена - с 1.0%, прахове за пране - с 0.3%, и други.

През септември 2013 г. цените на лекарските услуги са се повишили с 0.2%, а цените на стоматологичните услуги остават на равнището от предходния месец. При цените на лекарствата и другите фармацевтични продукти е регистрирано намаление с 0.2%.

Хармонизиран индекс на потребителските цени (ХИПЦ)

Хармонизираният индекс на потребителските цени за септември 2013 г. спрямо август 2013 г. е 99.7%, т.е. месечната инфлация е минус 0.3%. Основна причина за намалението на общия ХИПЦ, който измерва изменението на цените на стоките и услугите, използвани от всички домакинства на територията на страната (включително и чуждестранните), е намалението на цените в групите „Ресторанти и хотели“ и „Развлечения и култура“. Различният обхват на ИПЦ и ХИПЦ и съответно различната структура на потреблението са причина за различните стойности на двата индекса.

Инфлацията от началото на годината (септември 2013 г. спрямо декември 2012 г.) е минус 1.3%, а годишната инфлация за септември 2013 г. спрямо септември 2012 г. е минус 1.3% (табл. 2 от приложението).

Средногодишната инфлация за периода октомври 2012 - септември 2013 г. спрямо периода октомври 2011 - септември 2012 г. е 1.3%.

Според ХИПЦ през септември 2013 г. спрямо предходния месец цените на стоките и услугите в потребителските групи са се променили, както следва:

- хранителни продукти и безалкохолни напитки - увеличение с 0.9%;
- алкохолни напитки и тютюневи изделия - цените остават на равнището от миналия месец;
- облекло и обувки - цените остават на равнището от миналия месец;
- жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива - цените остават на равнището от миналия месец;
- жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома - намаление с 0.1%;
- здравеопазване - намаление с 0.1%;
- транспорт - цените остават на равнището от миналия месец;
- съобщения - увеличение с 0.1%;
- развлечения и култура - намаление с 3.5%;
- образование - увеличение с 0.1%;
- ресторанти и хотели - намаление с 3.3%;
- разнообразни стоки и услуги - цените остават на равнището от миналия месец.

Индекс на цените за малката кошница (ИЦМК)

Индексът на цените за малката кошница за септември 2013 г. спрямо август 2013 г. е 100.7%, а от началото на годината (септември 2013 г. спрямо декември 2012 г.) е 96.8% (табл. 3 от приложението).

През септември цените на стоките и услугите от малката кошница за най-нискодоходните 20% от домакинствата са се променили спрямо предходния месец, както следва:

- хранителни продукти - увеличение с 1.2%;
- нехранителни стоки - цените остават на равнището от миналия месец;
- услуги - цените остават на равнището от миналия месец.

Методологични бележки

Индексът на потребителските цени е официален измерител на инфлацията в Република България. Той оценява общото относително изменение на цените на стоките и услугите, използвани от домакинствата за лично (непроизводствено) потребление, и се изчислява, като се прилага структурата на крайните парични потребителски разходи на българските домакинства. Основен източник на информация за разходите е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. ИПЦ в година t се изчислява при структура на разходите от година $t - 1$.

Хармонизираният индекс на потребителските цени е сравнима мярка на инфлацията на страните от ЕС. Той е един от критериите за ценовата стабилност и за присъединяването на България към еврозоната. ХИПЦ, както и ИПЦ, измерва общото относително изменение в равнището на цените на стоките и услугите. Двата индекса се изчисляват от една и съща кошница от стоки и услуги и от едни и същи цени, но се различават по използваните тегла. ХИПЦ се изчислява с тегла, представляващи относителните дялове по групи стоки на индивидуалното и колективното потребление на всички домакинства (включително институционалните и чуждестранните) на икономическата територия на страната. Основен източник на информация за теглата са данните от националните сметки. ХИПЦ в година t се изчислява с тегла от година $t - 2$.

Индексът на цените за малката кошница е измерител на средното относително изменение на цените на 100 социалнополезни и жизненонеобходими стоки и услуги. Теглата за изчисляване на този индекс представляват относителните дялове на паричните разходи на най-нискодоходните 20% от домакинствата. Източник на информацията за теглата е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. Този индекс в година t се изчислява с тегла от година $t - 1$.

Верижните индекси на потребителските цени измерват изменението на цените през текущия месец спрямо предходния месец. Верижните индекси на потребителските цени са измерители на **месечната инфлация**.

12-месечните индекси на потребителските цени измерват изменението на цените през текущия месец спрямо същия месец на предходната година. 12-месечните индекси на потребителските цени са измерители на **годишната инфлация**.

Индексите на потребителските цени **с натрупване от началото на годината** измерват изменението на цените през текущия месец спрямо декември на предходната година. Индексите на потребителските цени с натрупване от началото на годината са измерител на **натрупаната инфлация от началото на годината**. През декември всяка година 12-месечният индекс и индексът с натрупване от началото на годината са равни.

Средногодишните индекси на потребителските цени измерват средното изменение на цените за дванадесетте месеца на текущата година спрямо средното изменение на цените за дванадесетте месеца на предходната година. Средногодишните индекси на потребителските цени са измерители на **средногодишната инфлация**.

Приложение

Таблица 1

Индекси на потребителските цени за септември 2013 година

(Проценти)

Потребителски групи	Тегла 2012	IX.2013		
		предходният месец = 100	декември 2012 = 100	съответният месец от предходната година = 100
00 Общ ИПЦ	100.000	100.1	97.9	98.4
01 Хранителни продукти и безалкохолни напитки	35.109	101.1	98.8	99.7
02 Алкохолни напитки и тютюневи изделия	5.360	100.0	100.6	100.7
03 Облекло и обувки	3.859	99.9	94.4	100.2
04 Жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива	17.845	100.0	93.1	93.9
05 Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайно поддържане на дома	3.695	99.8	99.5	99.5
06 Здравеопазване	6.410	99.8	98.1	96.9
07 Транспорт	8.064	100.3	101.2	96.8
08 Съобщения	5.456	100.1	99.7	99.7
09 Развлечения и култура	4.353	94.1	93.6	97.3
10 Образование	0.420	100.5	100.4	102.7
11 Ресторанти и хотели	5.112	99.3	101.5	103.4
12 Разнообразни стоки и услуги	4.316	100.0	100.2	100.2
Хранителни	36.427	101.0	98.9	99.7
Нехранителни	30.617	100.0	98.6	98.1
Обществено хранене	4.887	99.9	101.8	103.1
Услуги	28.069	99.0	95.1	96.0

Таблица 2

Хармонизирани индекси на потребителските цени за септември 2013 година

Потребителски групи	Тегла 2012	IX.2013			
		2005 = 100	предходният месец = 100	декември 2012 = 100	съответният месец от предходната година = 100
	‰	‰			
00 Общ ХИПЦ	1000.000	144.16	99.7	98.7	98.7
01 Хранителни продукти и безалкохолни напитки	222.519	153.11	100.9	99.0	99.8
02 Алкохолни напитки и тютюневи изделия	70.136	267.81	100.0	101.0	101.1
03 Облекло и обувки	32.546	126.11	100.0	95.4	100.5
04 Жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива	95.353	139.87	100.0	93.5	93.9
05 Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайно поддържане на дома	64.433	115.42	99.9	98.9	99.4
06 Здравеопазване	67.175	138.51	99.9	98.7	97.9
07 Транспорт	197.061	145.37	100.0	100.6	96.9
08 Съобщения	62.136	90.60	100.1	99.2	99.0
09 Развлечения и култура	57.501	101.82	96.5	94.7	96.8
10 Образование	9.615	178.34	100.1	100.1	102.3
11 Ресторанти и хотели	70.084	163.32	96.7	100.2	103.3
12 Разнообразни стоки и услуги	51.441	167.94	100.0	100.0	100.3

Таблица 3

**Верижни индекси на цените за малката кошница
от 100 социалнополезни и жизненонеобходими
стоки и услуги на най-нискодоходните 20%
домакинства за септември 2013 година**

Потребителски групи	Тегла 2012	(Проценти)
		IX.2013 предходният месец = 100
Общ ИЦМК	100.000	100.7
Хранителни продукти и безалкохолни напитки	56.591	101.2
Облекло и обувки	2.613	100.0
Жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива	24.336	100.0
Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайно поддържане на дома	2.357	101.1
Здравеопазване	6.776	99.9
Транспорт	1.581	100.0
Съобщения	1.237	100.0
Развлечения и култура	0.544	100.0
Разнообразни стоки и услуги	3.964	99.8
Хранителни	56.591	101.2
Нехранителни	20.830	100.0
Услуги	22.579	100.0